

Česká republika

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Březová, okres Uherské Hradiště

687 67 Březová 102

Identifikátor školy: 600 124 223

Termín konání orientační inspekce: 11. - 13. červen 2003

Čj.:	155 202/03-11106
Signatura:	oo3zw147

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola, Březová, okres Uherské Hradiště je malotřídní vesnickou školou s pěti ročníky. Výuka je organizována v odděleních - v I. třídě jsou vzděláváni žáci 1. a 2. ročníku, ve III. třídě žáci 4. a 5. ročníku a ve II. třídě žáci 3. ročníku. Školu navštěvuje celkem 48 žáků, které vyučují čtyři pedagogové podle zvoleného vzdělávacího programu Základní škola. Po ukončení pátého ročníku žáci odcházejí do spádové školy v Dolním Němčí.

Obec Březová je zřizovatelem školy, která je na základě posledního Rozhodnutí o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení od 1. ledna 2002 příspěvkovou organizací. Škola sdružuje mateřskou školu (kapacita 25 dětí), základní školu (kapacita 110 žáků), školní družinu (kapacita 20 žáků) a školní jídelnu (kapacita 110 jídel).

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy na prvním stupni základní školy v matematice a prvouce vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2002/2003,
- materiálně technických podmínek vzdělávání a výchovy na prvním stupni základní školy v matematice a prvouce vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2002/2003,
- průběhu a výsledků vzdělávání na prvním stupni základní školy v matematice a prvouce vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2002/2003.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Personální podmínky byly sledovány ve vztahu k předmětu inspekce.

Matematiku vyučují tři učitelé s rozdílnou zkušeností a délkou praxe na tomto typu školy. Dvě učitelky nesplňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti (pouze středoškolské vzdělání), učitel získal odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku předmětů ruský jazyk a dějepis. Potřebnou kvalifikaci si dalším studiem při zaměstnání žádný vyučující matematiky nedoplňuje.

Prvouku vyučují dvě učitelky bez požadovaného vzdělání. Jedna z nich získává potřebnou kvalifikaci dálkovým studiem na pedagogické fakultě (ale ne učitelství pro 1. stupeň základní školy).

Rozdílné metodické a didaktické zkušenosti a dovednosti měly vliv na kvalitu sledované výuky. Absenci odborného vzdělání kompenzovaly učitelky snahou a dosud získanými zkušenostmi. Při sestavování úvazků jednotlivých učitelů vychází ředitel z personálních podmínek pedagogického sboru. Vzhledem k umístění obce Březová v příhraniční části okresu je vytvoření optimálních personálních podmínek k zajištění výuky obtížně realizovatelné.

Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada, která se schází 5x ročně. Metodické sdružení nebylo ustaveno. Jeho absence se projevuje nahodilostí plánování, nahodilostí předávání nových poznatků a informací o metodice vzdělávací práce. Organizaci soutěží, pořádání dalších aktivit školy i výběru potřebných učebnic se učitelé věnují při jednáních pedagogické rady a v neformálních každodenních rozhovorech.

Kontrolní a hospitační činnost vychází ze zpracovaného plánu, který dále konkretizuje cíle hospitační činnosti v jednotlivých měsících. Její dostatečná frekvence (dle záznamů v třídních knihách) poskytuje řediteli informace o výsledcích výuky v jednotlivých ročnících. Z uskutečněných hospitací nejsou pořizovány písemné záznamy, získané poznatky nejsou projednávány s jednotlivými učiteli, není doložena analýza zjištěných skutečností a následná opatření. Ze zápisů pedagogických rad není zřejmé, jaké závěry z hospitací jsou následně projednávány, když absentují podklady pro kvalitní zpětnou vazbu k dalšímu krátkodobému či koncepčnímu plánování.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je realizováno formou nabízených akcí a aktivit, je zaměřeno zejména na cizí jazyk, výpočetní techniku a informační technologie (ITC koordinátoři). Jedna učitelka dálkově studuje vysokou školu, ale toto studium není v souladu se zaměřením a cíli školy.

Způsob organizace práce vychází částečně z místních podmínek. Základním nástrojem řízení je rozvrh hodin, školní řád a podrobně zpracované organizační směrnice. Stavba rozvrhu hodin vcelku respektuje psychohygienické požadavky pro daný věk žáků s výjimkou stanovené délky přestávek, z nichž žádná není nejméně dvacetiminutová. Rovněž není optimální, že již od 1. ročníku je v matematice realizována polo odborná výuka (dle rozvrhu hodin i v českém jazyce). Zejména v 1. - 3. ročníku to neodpovídá nejlepšímu zájmu dítěte, spíše to poukazuje na snahu naplnit úvazky a vyhovět pracovníkům školy.

Školní řád je zpracován v souladu s platnou normou, neobsahuje ustanovení týkající se práv dítěte, byl projednán a schválen pedagogickou radou. Povinná dokumentace školy je vedena. Její kontrola prokázala četné nedostatky administrativního charakteru, které však byly během inspekce odstraněny. Vypovídací hodnota zpracované Výroční zprávy o činnosti školy ve školním roce 2001/2002 je velmi nízká, některé údaje nejsou úplné.

Aktuální informovanost pracovníků školy je zajišťována nepřetržitým každodenním kontaktem na pracovišti, vzniklé situace jsou neodkladně, operativně řešeny. Další informace jsou zaměstnancům k dispozici prostřednictvím zavedeného Internetu. Rodiče žáků jsou informováni o školních záležitostech sděleními v žákovských knížkách, 3x ročně na třídních schůzkách. Při škole pracuje občanské sdružení Kopretina, které svou činností podporuje různé sportovní, kulturní i ekologické mimoškolní akce. K prezentaci výsledků výchovně vzdělávací práce školy slouží i místní rozhlas a časopis Březovská malotřídka (3x ročně). Rada školy není zřízena. Velmi úzká je spolupráce se zřizovatelem, který je vůči potřebám školy vstřícný.

Personální podmínky výuky sledovaných předmětů, vedení pracovníků i způsob organizace práce školy podporují učení žáků, jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení materiálně technických podmínek výuky bylo sledováno vzhledem k předmětu inspekce.

Budova, v níž je škola zřízena, pochází z roku 1973. V současné době připravuje zřizovatel rozsáhlou rekonstrukci celého objektu školy včetně nadstavby o jedno patro, což má zkvalitnit a zmodernizovat materiálně technické podmínky pro práci školy i jejich součástí.

Třídy, v nichž byla výuka sledovaných předmětů realizována jsou světlé, prostorné, vybavené školním nábytkem, který odpovídá věku žáků, tabulovými přehledy učiva, magnetickými

tabulemi s aktuálním přehledem učiva, radiomagnetofony. Třídy jsou esteticky a účelně vyzdobeny především vlastními pracemi žáků, mají zřízeny i relaxační koutky s kobercem. Televize s videem a dataprojektor jsou umístěny v prostorách školní chodby (a současně jídelny), kde jsou žákům jednotlivých tříd k dispozici. Je zřízena a nadstandardně vybavena počítačová učebna s 12 počítači (část z programu INDOŠ, většina vlastních PC). Dodané i vlastní výukové programy jsou ve výuce matematiky průběžně využívány k procvičování a upevňování učiva i k získání potřebné počítačové gramotnosti.

Pomůcky, uložené většinou ve třídách (kabinety zřízeny nejsou) postačují pro výuku jak svým množstvím, tak i kvalitou. Řadu dvojrozměrných pomocných materiálů a přehledů si připravují učitelé vlastnoručně.

V matematice i v prvouce jsou žáci vzděláváni z platných učebnic, po získaných zkušenostech se v matematice přikloní v příštím roce k navazující řadě jednoho nakladatelství. Učitelky obohacují výuku dalšími doplňkovými texty (dětská encyklopedie). Návrhy na zakoupení nových učebnic jsou konzultovány s ředitelem. Využití pomůcek je sledováno ředitelem školy při hospitační činnosti i při každodenním pozorování života školy.

Materiálně technické podmínky výuky matematiky a prvouky na prvním stupni základní školy jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY NA PRVNÍM STUPNI ZÁKLADNÍ ŠKOLY V MATEMATICE A PVOUCE

Realizace vzdělávacích programů

Výuka sledovaných předmětů na prvním stupni základní školy ve školním roce 2002/2003 je realizována podle zvoleného vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2.

Týdenní hodinové dotace sledovaných předmětů v rozvrhu hodin nejsou v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Výuka matematiky je ve 3., 4. a 5. ročníku dotována šesti hodinami týdně místo stanovených pěti hodin týdně. Výuka prvouky, které učební plán stanoví ve 3. ročníku tři hodiny týdně, byla v tomto ročníku vyučována pouze s dvouhodinovou dotací. Učební plán zvoleného vzdělávacího programu ve sledovaných předmětech nebyl plněn.

Kontrola třídních knih školního roku 2002/2003 prokázala, že učební osnova sledovaných předmětů je v souladu se zvoleným vzdělávacím programem.

Povinná dokumentace je vedena, kromě některých příliš obecných zápisů v třídních knihách zachycuje průkazně ve sledovaných předmětech průběh vzdělávání a výchovy.

Způsob kontroly učebních plánů není účinný. Způsob kontroly plnění učebních osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu matematika na prvním stupni

Výuku matematiky, která byla sledována ve všech ročnících prvního stupně, zabezpečují tři učitelé. Dvě učitelky nejsou odborně ani pedagogicky způsobilé, učitel nemá odbornou způsobilost pro výuku tohoto předmětu. Tato skutečnost se částečně projevila v obsahové

náplni sledovaných hodin, ale zejména ve volbě motivačních a aktivizujících metod a forem práce se žáky.

Vstupní motivace nebyla všemi učiteli dostatečně akcentována, pozorována byla spíše průběžná motivace, která vycházela z přirozené zvědavosti, hravosti a soutěživosti žáků tohoto věku. Práce a výkony žáků, zejména ve 3. - 5. ročníku byly průběžně hodnoceny, byla oceňována snaha a správné výpočty. V těchto ročnících dokázal učitel vytvářet příjemnou pracovní atmosféru a výrazněji uplatnit individuální přístup k žákům. Pracovní tempo a nároky na žáky celkově odpovídaly složení třídních kolektivů.

V použitých metodách převažovala málo efektivní frontální práce žáků s důrazem na dovednost samostatné práce v odděleních. Délka samostatné práce nebyla vždy optimálně volena, zejména v 1. ročníku (samostatná práce na celou hodinu) nebyla v souladu s didaktickými a psychohygienickými zásadami. Moderní formy práce byly prezentovány prostřednictvím výuky matematiky v počítačové učebně na PC. Cíle jednotlivých hodin byly splněny, i když s různou efektivitou.

Ve sledovaných hodinách žáci pracovali s učebnicemi, kalkulátory, kartičkami s příklady, v jedné hodině s PC ve třídě, dvě sledované hodiny byly vyučovány v počítačové učebně.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice na prvním stupni byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu prvouka na prvním stupni

Skutečnost, že výuku prvouky zajišťovaly dvě učitelky bez odborné a pedagogické způsobilosti, se projevila zejména v metodické náplni sledovaných hodin. Kvalitu výuky ovlivnila i krátká pedagogická praxe jedné z nich (prvouku učí prvním rokem). Sledované hodiny byly připraveny, učivo průběžně navazovalo na předchozí, jeho kontinuita a cykličnost byla ve 3. ročníku specifikována formou tematického plánu.

Struktura jednotlivých hodin více odpovídala věku žáků ve sledované výuce 1. a 2. ročníku, kde se objevily prvky činnostního učení a hry, rovněž byly využity i znalosti dětí z praktického života na venkově. Výuka ve 3. ročníku vycházela z klasického pojetí s převažující frontální metodou práce, málo podepřenou názornými pomůckami a ukázkami přírodnin, hodiny nebyly zpestřeny zajímavými formami práce nebo relaxačními prvky. V důsledku zvoleného způsobu výuky pracovali žáci s menším zaujetím a menší efektivitou..

Motivace a hodnocení žáků byly celkově na průměrné úrovni. Žáci byli povzbuzováni, za své znalosti chváleni, vhodně byla akcentována i výchovná složka učiva.. Ve vzájemné komunikaci byl dominantní projev učitelek, přesto byl žákům poskytován prostor i pro vyjádření vlastního názoru. Osobnost jednotlivých učitelek, jejich míra empatie a pedagogického taktu ovlivňovala vzdělávací proces.

Výuka byla realizována v podnětném prostředí kmenových tříd, materiálně byla zabezpečena platnými učebnicemi a pracovními sešity, nákresy na magnetické tabuli, kartičkami s připravenými úkoly. Didaktická technika ani výukové programy na PC využity nebyly.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v prvouce na prvním stupni byly celkově hodnoceny jako průměrné.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Kromě zapojení žáků 4. a 5. ročníku do řešení soutěžních úkolů matematického Klokana škola ve školním roce 2002/2003 vyhodnocování výsledků vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech ani vlastními ani komerčními evaluačními testy neprováděla.

Výsledky vzdělávání nejsou srovnávány s okolními školami.

Výuka matematiky a prvouky není realizována v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu, ale probíhá v souladu s jeho učební osnovou. Vedení povinné dokumentace není věnována potřebná pozornost a pečlivost. Průběh a výsledky vzdělávání v matematice byly souhrnně hodnoceny jako velmi dobré, v prvouce jako průměrné.

SOUČÁSTI ŠKOLY

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Jednotřídní mateřská škola se stala součástí základní školy, která je s účinností od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací. V době inspekce bylo celkem zapsáno 26 dětí včetně dětí docházejících do mateřské školy 5 dní v měsíci. Tento počet překračuje kapacitu 25 dětí stanovenou v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 26. dubna 2002. Provoz mateřské školy je stanoven od 6: 30 hodin do 16:00 hodin.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně vzdělávací práce v celé mateřské škole,
- materiálně-technických podmínek výchovně vzdělávací práce v celé mateřské škole,
- průběhu a výsledků výchovně vzdělávací práce v celé mateřské škole.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Odborná pedagogická činnost je v mateřské škole zajišťována dvěma pedagogickými pracovníky. Obě splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti, poněvadž jsou absolventkami střední pedagogické školy. K souběžnému působení obou učitelek ve třídě dochází především v době pobytu venku, poledního obědu a části odpoledního odpočinku. Překrývání přímé výchovné práce obou učitelek je nedostačující vzhledem k umístění hygienického zařízení mimo třídu, což vyžaduje s ohledem na bezpečnost dětí doprovázení dítěte učitelkou a v tu chvíli zůstávají ostatní děti ve třídě bez dozoru. V těchto situacích nelze využít ani služby správních zaměstnanců, protože mají pracovní úvazek pro úklidové práce stanoven mimo dopolední výchovně vzdělávací činnost učitelky. Obě pedagogické pracovníky mají dlouhodobé pedagogické zkušenosti a praxi.

Organizace provozu předškolního zařízení se řídí podle vnitřních norem. Organizační řád nepostihuje v dostatečné míře problematiku předškolního zařízení, jeho řízení a organizaci výchovně vzdělávací činnosti v oblasti personálních, materiálně technických a hygienických podmínek. Pracovní náplně obou učitelek jsou stanoveny, v zařízení není ředitelem určena vedoucí učitelka, která by na základě delegovaných kompetencí odpovídala za kvalitu výchovně vzdělávací činnosti mateřské školy. Vnitřní řád mateřské školy není dostatečně

aktualizován, některá ustanovení již neodpovídají současnému stavu. Organizační struktura jednotřídní mateřské školy je jednoduchá, vychází vstříc rodičům a respektuje zájmy a potřeby dětí. Přenos informací uvnitř zařízení je zajištěn prostřednictvím osobního kontaktu ředitele se zaměstnanci. Pedagogické pracovnice se účastní pedagogických rad základní školy, ze zápisů je však zřejmé, že problematika předškolního zařízení není obsahem jednání. Krátké operativní porady se realizují samostatně v zařízení, většinou bez přítomnosti ředitele základní školy a bez průkazného zápisu z jednání.

V mateřské škole nejsou zřízeny metodické a poradní orgány vzhledem k velikosti a organizační struktuře zařízení.

Kontrolní a hospitační činnost není vzhledem k organizační struktuře plánována. Kontrola provozu a organizace výchovně vzdělávací činnosti je ředitelem realizována bezprostředně a operativně. Hospitační činnost není prováděna. V případě potřeby vyplývající z namátkové kontroly jsou její výsledky bezprostředně projednávány s ředitelem školy a operativně jsou přijímána opatření, což však není dostatečně průkazné.

Nedílnou součástí vedení zaměstnanců je vytváření podmínek pro jejich další vzdělávání. Obě pedagogické pracovnice mají možnost účastnit se vzdělávacích seminářů dle individuálních požadavků, navštěvovat předškolní zařízení, která využívají progresivní formy a metody výchovně vzdělávací práce, čehož učitelky příliš nevyužívají. V letošním školním roce bylo vzdělávání zaměřeno především k Rámcovému programu pro předškolní vzdělávání.

Kritéria osobního hodnocení jsou všem zaměstnancům známa. Výše nenárokových složek platu není prozatím diferencována tak, aby byl zajištěn motivační efekt.

Na základě sledovaných skutečností byly personální podmínky výchovně vzdělávací práce v mateřské škole hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola je umístěna v budově základní školy bezprostředně v sousedství tříd žáků základní školy. Děti mají k dispozici světlou a vzdušnou třídu, která je současně hernou, šatnu která se nachází v prostoru šaten pro žáky základní školy, samostatnou ložnici a hygienické zařízení, které je umístěno mimo třídu a ložnici. Stravování dětí je zajištěno v samostatné školní jídelně, která je společná jak pro předškolní děti tak pro žáky základní školy. Třída je uspořádána tradičně, nábytek je většinou sestaven po obvodu místnosti, část prostoru zabírají stolečky s kovovými a velikostně nerozlišenými židličkami, část místnosti je kryta kobercem. Část obvodových stěn je obestavěna nefunkčními tabulemi. Vytvořené hrací kouty neposkytují dostatek podnětů pro tvořivé námětové hry, nedostatečně jsou zastoupeny přírodniny, netradiční materiály rozvíjející tvořivost a fantazii dětí, sportovní pomůcky a hračky pro stimulaci spontánního pohybu. Mnohé stávající hračky a stavebnice jsou již zastaralé, málo funkční. Většina z nich je dětem volně přístupná. Estetičnost prostředí třídy, chodby a šatny je minimálně podpořena výtvarnými dětskými pracemi. Didaktická technika i dětská a odborná literatura jsou zastoupeny v potřebné míře. K budově patří školní zahrada, která vzhledem k opotřebenosti vybavení pro rekreační a relaxační aktivity předškolních dětí vyžaduje rekonstrukci. K odpolednímu odpočinku slouží malá samostatná ložnice, vedle níž je umístěn kabinet, který v době inspekce nebyl dostatečně uspořádaný a využitý. Hygienické zařízení používají předškolní děti spolu s dívkami základní školy, což neodpovídá hygienickým zásadám. Nejen WC, ale také umyvadla neodpovídají velikostí a umístěním antropometrickým požadavkům předškolních dětí.

Kontrolu aktuálního stavu materiálně-technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti průběžně provádí ředitel a zjištěné nedostatky jsou operativně se zřizovatelem v rámci finančních možností řešeny. Vzhledem k absenci pozice vedoucí učitelky s danou mírou odpovědnosti za činnost předškolního zařízení, nejsou od učitelek dostatečně vznášeny požadavky na zkvalitnění materiálního zabezpečení výchovně vzdělávací práce s ohledem na nové trendy v předškolní výchově.

Materiálně-technické podmínky byly hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Realizace vzdělávacích programů

Výchozím programovým materiálem pro výchovně vzdělávací činnost mateřské školy jsou Program výchovné práce z roku 1983 a z něho modifikované časově tematické plány. Předložený „Pracovní plán pro školní rok 2002/2003“ je materiálem již několik let stále používaným, který nezaznamenal ani v minimální míře změny v pedagogických přístupech a cílech předškolní výchovy. Koncepční záměry a priority nejsou stanoveny, pouze střednědobý hlavní úkol pro výchovně vzdělávací činnost, který je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy. Roční plán je částečně obsahově členěn, termíny plnění a adresná odpovědnost jednotlivých pracovníků jsou částečně stanoveny. Plánování ve třídě probíhá dnes již zastaralým způsobem zaměřeným na izolované výchovy, bez důrazu na komplexní rozvoj individuality dítěte, což je doloženo v zápisech vedených v Přehledu výchovné práce pro školní rok 2002/2003. Projednání ročního plánu a jeho přijetí všemi zaměstnanci není dostatečně průkazné.

Povinná dokumentace (evidenční listy dětí, přehledy docházky dětí ve školním roce 2002/2003, přehled výchovné práce pro školní rok 2002/2003, výkaz o mateřské škole) je vedena. V evidenčních listech byly zjištěny nedostatky v úplnosti údajů.

Režim dne není dostatečně aktualizován ve smyslu současných požadavků na psychohygienu předškolních dětí a specifických podmínek mateřské školy (hospitace prokázala nedostatečné dodržování tříhodinového intervalu mezi jídly, absenci zohledňování individuální potřeby spánku dětí, apod.). Organizace režimových momentů je spíše frontální, což vyplývá s nutných organizovaných přechodů dětí do jídelny, umývárny, ložnice a šatny. Děti zvládají dobře sebeobslužné dovednosti a návyky. Estetika a kultura stolování je velmi dobrá. Pitný režim je zajištěn, ale příliš organizován, což nevede k samostatnosti dětí. Ze strany obou pedagogických pracovníků je dbáno na dostatečný pobyt dětí venku, který může být realizován na školní zahradě, nebo formou vycházek do blízké přírody. Poměr spontánních a řízených činností nebyl v jednom případě dostatečně vyvážený, děti byly přetěžovány, což potvrdila hospitační činnost.

Škola poskytuje informace rodičům o provozu a o projevech dětí běžným způsobem, především při každodenních rozhovorech při předávání dětí, ukázkami práce v prostoru šatny a chodby a u příležitosti oslav, které se tradičně v mateřské škole nebo v obci pořádají. Před nástupem nových dětí jsou realizovány třídní schůzky. V případě potřeby škola zprostředkovává rodičům kontakt s odbornými poradenskými pracovišti, např. v případě odkladu povinné školní docházky, logopedické péče, apod. Spolupráce se základní školou probíhá tradičně vzájemnými návštěvami a předáváním potřebných informací o dětech při zápisu do první třídy základní školy.

Realizace výchovně vzdělávacího programu mateřské školy je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy. Sledovaná povinná dokumentace je vedena s obsahovými a formálními nedostatky, které byly částečně v době inspekce odstraněny. Psychohygienické podmínky jsou hodnoceny jako průměrné. Informační systém směrem k rodičům je hodnocen jako průměrný.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací práce

V průběhu inspekce bylo hospitováno ve dvou dopoledních blocích spontánních a řízených činností.

Spontánní činnosti

Plánování a příprava spontánních ranních her vycházely z časově tematických plánů. Učitelky měly pro realizaci spontánních činností připraven dostatek pomůcek a hraček. V jednom případě učitelka vhodně využívala motivace pro vzbuzení zájmu dětí a v průběhu přechodů z činností do činností stimulovala nenásilně jejich fantazii a představivost. Druhá učitelka poskytovala dětem méně podnětů, méně je stimulovala k rozvíjení tvořivé námětové nebo konstruktivní hry. Během spontánních činností měly děti možnost volně rozvíjet své dovednosti, uplatnit vlastní tvořivost. Dominantní úloha hry byla respektována. Učitelky vstupovaly do herních situací v jednom případě nenásilně, spíše jako partner, ve druhém autoritativně, ovšem bez větší podpory rozvíjet tvořivou hru a tím uspokojovat potřebu smysluplné činnosti předškolních dětí. Pozitivní oceňování samostatnosti dětí v rozhodování, vzájemné kooperace, pozitivních kamarádkých vztahů při tvořivé hře bylo výrazně patrné v jednom případě, ve spontánních činnostech realizovaných druhou učitelkou se projevovaly u dětí častější vzájemné negativní postoje, jejichž příčinou byl nedostatek vytvořených hrových příležitostí. Sledované spontánní činnosti jsou v jednom případě hodnoceny jako průměrné, ve druhém případě jako velmi dobré.

Řízené činnosti

Propojení sledované činnosti s reálným prostředím, využití přímé zkušenosti a zážitků dětí bylo výraznější v činnostech vedených jednou učitelkou. Užitá motivace byla vhodná, dětem blízká a srozumitelná. Napomáhala jejich citovému a sociálnímu rozvoji. Velký důraz byl kladen na rozvoj schopnosti samostatně se rozhodovat při řešení úkolu. Hodnotící projevy učitelky směrem k dětem byly zaměřovány pozitivně, oceňovaly snahu a pokrok. Učitelka věnovala dostatečnou pozornost bezprostřední přípravě činností, nabídla dětem množství pomůcek a činností, které děti značně zaujaly. Zvolené metody a formy řízené činnosti respektovaly věkové složení dětí ve třídě, dostatečně podněcovaly děti nejen k poznávání a učení, ale vcelku rozvíjely i jejich komunikační dovednosti a myšlení. Vcelku promyšlené střídání organizace činností podněcovalo aktivitu dětí, schopnost koncentrace jejich pozornosti a následné relaxace. V dostatečné míře byly zařazeny prvky smyslové výchovy a prožitkového učení. Učitelka zohledňovala individuální a věkové zvláštnosti dětí, jejich svobodné rozhodování zapojit se do nabídnuté činnosti. Rovněž podporovala oboustrannou komunikaci, spontaneitu a otevřenost dětí. Její verbální projev byl v rovnováze s projevem dětí.

V případě řízené činnosti vedené další učitelkou bylo zřejmé setrvávání na zastaralém způsobu realizace zaměstnání bez ohledu na individuální a věkové zvláštnosti dětí. Učitelka pracovala s dětmi frontálně, u tabule, kdy zadávala jednotlivcům otázky, které byly nepřiměřené věku a připomínaly spíše výuku v základní škole. Takto vedená řízená činnost děti příliš nemotivovala, většina malých dětí spíše pasivně přihlížela. Verbální projev učitelky převažoval nad samostatným projevem dětí. V průběhu řízené činnosti nebyly dostatečně dodrženy pedagogické zásady, např. přiměřenosti (viz kladení otázek) a respektování individuálních a

věkových zvláštností. Skupina předškolních dětí, která odešla do počítačové učebny a formou her si na počítačích rozvíjela prostorovou představivost, základy logického myšlení, orientaci na ploše, paměť, apod., pokračovala po návratu do mateřské školy v další organizované činnosti.

Ve vztazích obou učitelek k dětem byl patrný přátelský přístup. Učitelky dovedly děti vyslechnout, respektovaly jejich názory a přání. Sledované řízené činnosti byly v jednom případě hodnoceny jako průměrné, ve druhém jako vynikající.

Výsledky výchovně vzdělávací práce

Vhodně promyšlená organizace denních činností a zařazení motivovaného cvičení během dopoledního bloku umožňovala rozvíjet pohybové dovednosti dětí. Individuální potřeby dětí byly částečně respektovány i při odpoledním odpočinku a pitném režimu, který je zaveden a dětmi dostatečně využíván.

Všichni zaměstnanci uplatňují ve vztazích k dětem přátelský přístup, podporují jejich sebevědomí a pocit jistoty. Ve spontánních aktivitách se především jedné učitelce dařilo rozvíjet u dětí schopnost spolupracovat a přijímat různé sociální role. Obě učitelky vytvořily v průběhu spontánních a řízených činností dostatečný prostor pro rozvoj řečových dovedností dětí.

Průběh a výsledky sledované výchovně vzdělávací práce byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Poslední platné Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2002 pod čj. 16 573/02-21 ze dne 26. 4. 2002 mění právní formu školy na příspěvkovou organizaci obce. Toto rozhodnutí je v souladu se Zřizovací listinou, kterou schválilo zastupitelstvo obce Březová dne 16. 11. 2001. Získaná právní subjektivita umožňuje rozvíjet autonomii školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Dotazník pro ředitele před inspekcí
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 16 573/02-21 ze dne 26. 4. 2002
3. Zřizovací listina Základní školy, Březová, okres Uherské Hradiště ze dne 16. 11. 2001
4. Školní řád Základní školy, Březová, okres Uherské Hradiště platný ve školním roce 2002/2003

5. Rozvrh hodin Základní školy, Březová, okres Uherské Hradiště platný ve školním roce 2002/2003
6. "Organizace ZŠ Březová od 1. ledna 2002"
7. Výroční zpráva o činnosti Základní školy, Březová, okres Uherské Hradiště za školní rok 2001/2002
8. Zápisy pedagogických rad
9. Plán kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2002/2003
10. Třídní knihy hospitovaných tříd školního roku 2002/2003 a 2001/2002
11. Hospitační záznamy školní inspektorky ve sledovaných předmětech
12. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání všech vyučujících matematiky a prvouky Základní školy, Březová, okres Uherské Hradiště ve školním roce 2002/2003
13. Třídní výkazy a katalogové listy žáků Základní školy, Březová, okres Uherské Hradiště pro školní rok 2002/2003
14. Vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2
15. Tematické plány prvouky platné pro školní rok 2002/2003
16. Žákovské knížky a sešity vybrané v době inspekce od náhodně zvolených žáků Základní školy, Březová, okres Uherské Hradiště ve školním roce 2002/2003
17. Přehledy docházky dětí do mateřské školy ve školním roce 2002/2003
18. Přehled výchovné práce mateřské školy pro školní rok 2002/2003
19. Evidenční listy všech dětí mateřské školy ve školním roce 2002/2003
20. Pracovní plán mateřské školy pro školní rok 2002/2003
21. Vnitřní řád mateřské školy pro školní rok 2002/2003

ZÁVĚR

Absence odborné a pedagogické způsobilosti učitelů sledovaných předmětů se negativně projevuje v oblasti metodiky a didaktiky výchovně vzdělávací práce. Organizace práce vychází z místních podmínek, ve vedení zaměstnanců se zřetelně promítají rezervy v kontrolní a hospitační činnosti a v metodickém vedení pracovního kolektivu.

Učitelé akcentují zejména frontální metodu práce se zaměřením na získání dovednosti samostatné práce žáků v odděleních. Posun v přechodu od tradiční výuky k moderním metodám (zatím nesystematický) je prezentován formou zavádění informačních technologií do výchovně vzdělávacího procesu. Motivace a výchovné působení se odvíjelo od osobnostních předpokladů jednotlivých vyučujících. Komunikativní dovednosti žáků měly rozdílnou úroveň, spíše převládal verbální projev učitelů. Vzájemný vztah mezi učiteli a žáky byl přátelský, žáci respektovali pokyny učitelů, jejich chování bylo ukázněné.

Materiální i psychohygienické podmínky výuky umožňují naplňovat výchovně vzdělávací cíle školy. Pozitivním prvkem je zřízení učebny výpočetní techniky a snaha o postupnou profilaci školy v této oblasti nejen pro žáky školy, ale i pro veřejnost obce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorky	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Marie Dratvová	Marie Dratvová v. r.
Členka týmu	Mgr. Alena Demlová	Alena Demlová v. r.

Ve Zlíně dne 23. června 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. červen 2003

Razítko

Ředitel školy	Podpis
PaedDr. Ludvík Zimčík	Ludvík Zimčík v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
--------------------	------------------------------------

Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>
-------------------------------	---

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Zlínského kraje, Tř. T. Bati 3792, 762 69 Zlín	2003-07-11	234/03
Zřizovatel: Obec Březová, 687 67 Březová 390	2003-07-09	227/03
Rada školy	Není zřízena.	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.